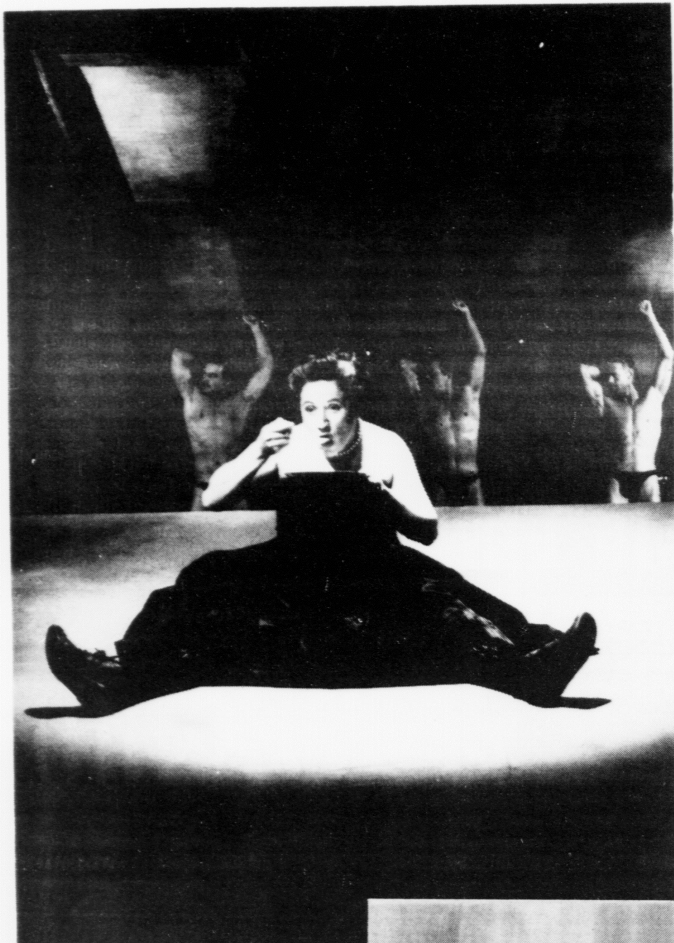

Sjónleikurinn "Feit og Fregin":

Ótespilig kvinnumynd

-sum kortini kann verða sonn í ávísum fòrum

Vinkonurnar Phyllis og Esther kunnu ikki sigast at vera heilskapar persónar, men heldur prototypur fyri nakrar kenstur í kvinnulyndinum, sum rithøvundurin hevur sett sær fyri at viðgerða. Við hvørt alt ov snæverskygd, men avgjørt er okkurt, sum vit kunnu viðurkenna okkum - tó at kvinnur eisini eru so mangt annað enn tað, sum Phyllis og Esther standa fyri. Skaldsøgan, sum leikurinn er bygdur yvir er skrivað í 1967 og nógvatn er runnið í ánnu síðani - bæði hjá kvinnum sum heild og í skrivgini hjá rithøvundinum.

Tú lærir ikki alt um kvinnulyndið, um tú fert í Sjónleikarhúsið, har leikurinn "Feit og Fregin" í løtuni verður sýndur. Kortini fært tú innlit í part av kvinnulivinum, sum ikki altíð er so tespiligt - og tað er eyðsæð tað, sum Fay Weldon, rithøvundur, vil siga áskoðarunum.

Bergljót Joensen hevur umsett leikin til livandi lætt mál.

Pallurin er einstáttaður til tað nærur einkisigandi: tveir stólar, ein breysnerkjari og órudd í útjaðaranum gevur tær onga hóming av, hvar vit eru ella hvat skal fara fram.

Søgan er tann, at vinkonan Phyllis (Birita Mohr) kemur at vitja Esther (Lauru Joensen), sum er farin frá manni sínum. Hon situr nú í óhugnaligari kjallaraíbúðini og fæst bert við at eta og eta og aftur eta! Í nútíðar merking høvdu vit sagt at konan hevur fingið sjúkuna Bulimi, sum sigst - eitt nú - koma av sálarligum trýsti.

Rýmda konan er Esther og henni væntar nógv í at verða røtt kvinna, so sum vit vanligu hugsa. Hon er ófantaliga tjúkk, situr á gólvnum og etur ílatin einum svørtum stroppleysum tafkjóla, sum hevur sæð betri og reinari dagar.

Phyllis er hinvegin myndin av rættari kvinnu sum er tikin úr Dallas ella Dollars, Advokatunum ella tað sum verri er - hon er fullkomin, bæði í talu og útsjón!

Phyllis vil við vitjan síni fáa Esther at skilja, at hon skal fara heim aftur til mann sín. Hetta skilst at verða einasti útvegur um heimurin hjá teimum báðum vinkonunum skal halda fram og virka, so sum hann altíð hevur gjørt.

Esther vil hinvegin hava broyting í lívi sínum, og tað roynir hon við m.a. at gera alt tað, sum hon í fyrra "livinum" ikki gav sær sjálvari loyvi til. Hetta sigur hon Phyllis, alt meðan hon etur snerkt breið og letur upp dósir við kjøti og suppu, sum alt í einum fara niðurum uttan himpr. Tá Esther er liðug við ein rætt, fer hon undir tann næsta. - Ja, so nógv og leingi etur hon, at hon hevur amboðini uppi á sær. Skemtligt í øllum hesum hurlivasanum er, tá hon tekur spísiskeiðina fram. Hon fjalir hana millum boppurnar!

Vinkonurnar eru ógvuliga ymskar av lyndi - tó tær báðar hava sína hugsan um, hvat ein kvinna er og hvørjum hon skal tekkjast.

Tað er so trupult at geva rithøvundanum rætt, tá hann ger kvinnumyndina so einfalda og tápuliga. Í hesum føri ræður um at tekkjast manninum - rætt og slætt - gera tað sum maðurin væntar av tær! At hesar báðar bert tosa og hugsa um menninar og gremja seg um, hvussu ótrúgvir teir eru, fær áskoðaran at hugsa um, hvat innihaldið í lívi teirra annars hevði verið, um vit tóku menninar frá teimum. Tað er júst tað.

Vóru tær ikki giftar, vóru tær als ikki til! Ella kanska, hevur hjúnarbandið tillagað veika kynið soleiðis, at skilið verður tíkið frá teimum í tí løtu tær giftast? Tað er eftir míni meting eitt sindur

ov einfalt at fara á pallin við!

Phyllis, tann vakra og fólkaliga kvinnan vil ugga og skilja vinkonuna Esther, men hon vil als ikki taka móti ráðum. Við røttum, tí Phyllis uggar ikki vinkonu sína, hon hugnar sær á ein óhugnaligan hátt yvir tað, sum Esther hevur gjørt og tað sum hon hugsar og sigur. Tað er ofta so, at vit menniskju seta ólukkuliga stöðuna hjá medmenniskjum okkara upp móti okkara egna veruleika - eins og fyri at síggja, hvussu gott vit hava tað. Tá Esther fer undir at siga sína søgu og hví hon rýmdi, hoyrast aftursvörini hjá Phyllis, sum ein ugga um egna lív. Soleiðis hevur maður hennara ongantið verið, ongantið sagt o.s.f.r. Í veruleikanum ræðist hon frásøguna hjá Esther, tí hon minnir um óhepnu fyrbrigðini í egna hjúnarlag. Í veruleikanum snýr tað seg um at góðtaka veruleikan í egna lívi og ikki gera hann um til nakað lættisoppakent, sum tú ongantið letur eyguni upp fyri, tí hann er so ræðuligur.

Phyllis er ógvuliga jalo-ux, tá talan fellur á at maður hennara Jerry hevur vitjað Esther í einbýlinum. Esther tosar hinvegin uttan himpr um allar frillurnar, sum maðurin Allan hevur havt gjøgnum teirra hjúnarlag. Orsøkin til at hon rýmdi var tann, at henni dámdi ikki navnið á seinastu frilluni, sum eitur Susan! Aftursvarið frá Phyllis er so einastandandi, hon sigur: maður mín skeitir als ikki eftir øðrum, konufólkin stílla seg upp so hann skal síggja tær. Sannleikin er tann sami, bert fatanin av veruleikanum er ymskur!

Esther tørvar bert mat, drekka, svøvn og bøkur - ikki sex -! Phyllis sigur: Jerry og eg - seingin leinkjar okkum saman! Tað velst um, hvat kvinnur vilja við lívi sínum, og hvussu nógv tær vilja lata fyri at tekkjast monnum...Fyri at tekkjast monnum ella finna sín egna samleika skilst, at tær kunnu fara so langt